

Miljö- och klimathandlingsplan 2021–2023 – version 2

Inledning

Kommunfullmäktige fastställde våren 2020 ett nytt miljöprogram och en särskild klimathandlingsplan. Båda styrdokumenterna gäller under perioden 2020–2023. Miljöprogrammet är ett kommunövergripande styrdokument som anger stadens prioriterade miljömål. Klimathandlingsplanen visar exempel på åtgärder som kan genomföras för att nå stadens klimatmål.

Det finns flera handlingsplaner kopplade till miljöprogrammet. Några av planerna är:

- Kemikalieplan 2020–2023
- Handlingsplan för biologisk mångfald
- Klimathandlingsplan 2020–2023
- Handlingsplan för god vattenstatus
- Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast 2020–2024
- Handlingsplan för hållbar plastanvändning 2022–2026
- Handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025
- Revidering Stockholms stads framkomlighetsstrategi

Det finns även lokala handlingsplaner som lokala åtgärdsplaner (LÅP) för Magelungen–Forsån och Drevviken samt stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF).

Första versionen av Farstas lokala miljö- och klimathandlingsplan godkändes av stadsdelsnämnden 2021. Detta är version 2. Handlingsplanen är ett förvaltningsövergripande dokument. Den innehåller aktiviteter som är kopplade till miljöprogrammets prioriterade mål och etappmål samt föreslagna åtgärder i klimathandlingsplanen och andra planer med bäring på miljömål som ska uppnås i staden.

Handlingsplanen innehåller aktiviteter som är av engångskaraktär och aktiviteter som fortgår under hela perioden.

Uppföljning av miljö- och klimathandlingsplanen görs i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelser.

Miljöprogrammets prioriterade mål och etappmål

Farstas lokala miljö- och klimathandlingsplan följer miljöprogrammets prioriterade mål och etappmål. Se tabell nedan. Text i grått berör inte stadsdelsnämnderna.

Prioriterade mål	Etappmål
1. Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040	1.1 Minskade växthusgasutsläpp – högst 1,5 ton CO ₂ e per invånare 1.2 Minskad klimatpåverkan från konsumtionen
2. En fossilfri organisation 2030	2.1 Minskade växthusgasutsläpp – högst 105 000 ton CO ₂ e från stadens verksamheter 2.2 Effektiv energianvändning
3. Ett klimatanpassat Stockholm	3.1 Stärkt förmåga att hantera effekter av skyfall 3.2 Stärkt förmåga att hantera effekter av värmebölja
4. Ett resurssmart Stockholm	4.1 Minskad resursanvändning och klokare konsumtion 4.2 Ökad recirkulation av materiella resurser 4.3 En ökad resurseffektivitet i samband med byggprocessen (Nämnden saknar genomförandeansvar)
5. Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem	5.1 Upprätthålla funktioner och samband för biologisk mångfald i stadens blå och gröna infrastruktur 5.2 Ökat genomförande av förstärkningsåtgärder, ekologisk kompensation och naturvårdsskötsel 5.3 Ökad andel livsmedel och varor i stadens inköp som gynnar biologisk mångfald 5.4 Förbättrad vattenkvalitet i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten
6. Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö	6.1 Minskad exponering av kväveoxid

	6.2 Minskat omgivningsbuller (Nämnden saknar genomförandeansvar)
7. Ett giftfritt Stockholm	7.1 Minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter

Pågående aktiviteter och löpande arbetssätt

Förklaring till tabellen nedan: Med *pågående* aktiviteter menas att ett arbete har påbörjats och att det finns ett slut för aktiviteten. Exempelvis att aktiviteten ingår i ett projekt som nämnden sökt särskilda medel för eller att det är en inventering som ska slutföras. Statusen *löpande* arbetssätt innebär att det är en aktivitet som fortgår och som inte har ett tydligt slut.

Mål 1. Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm			
Etappmål	Aktivitet	Status	Ansvarig avdelning
1.1 Minskade växthusgasutsläpp – högst 1,5 ton CO ₂ e per invånare	Öka tillgängligheten på gång- och cykelvägar genom nyasfaltering av parkvägar	Löpande	Stadsutveckl.
	Öka tillgängligheten på gång- och cykelvägar genom att pröva olika beläggningar - pilotprojekt	Pågående Ny	Stadsutveckl.
	Vägleda och uppmuntra boende och brukare i våra verksamheter att agera klimatsmart	Ej påbörjat Ny	Alla
1.2 Minskad klimatpåverkan från konsumtionen	Skapa uppföljningsrutiner av klimatpåverkan från verksamheternas inköp av livsmedel	Pågående	Alla
	Stödja miljöförvaltningens utåtriktade kampanjer för att nå miljömålen	Löpande	Alla

Mål 2. En fossilfri organisation 2030			
Etappmål	Aktivitet	Status	Ansvarig avdelning
2.1 Minskande växthusgasutsläpp – högst 105 000 ton CO ₂ e från stadens verksamheter	Minska utsläpp av växthusgaser från förvaltningens fordonspark och ställa krav på transporttjänster	Löpande	Ekonomi
	Minska antalet i bilar förvaltningen	Löpande	Stadsutveckl.
	Samordna transporter inom LSS	Pågående Ny	Individ och Familj
2.2 Effektiv energianvändning	Minska resandet till och från möten	Löpande	Alla
	Webbutbildning för kökspersonal ”Energieffektiva storkök”	Pågående Ny	Förskola
	Inventera elabonnemang för möjligheten till nedsäkring	Ej påbörjat	Ekonomi
	Minska elanvändningen i verksamheterna	Löpande Ny	Alla

Mål 3. Ett klimatanpassat Stockholm			
Etappmål	Aktivitet	Status	Ansvarig avdelning
3.1 Stärkt förmåga att hantera effekter av skyfall	Anlägga infiltrationsytor	Löpande	Stadsutveckl.
	Plantera träd i bäddar av biokol	Löpande	Stadsutveckl.
	Kartlägga verksamheter som ligger i lågpunkter	Pågående Ny	Stadsutveckl.
3.2 Stärkt förmåga att hantera effekter av värmebölja	Plantera träd och annan vegetation för att sänka temperaturen	Löpande	Stadsutveckl.
	Solskydd till förskolornas utegårdar	Löpande	Förskola/ Ekonomi

	Inventera verksamheters behov av och lösningar för fjärrkyla	Ej påbörjat Ny	Ekonomi
--	--	--------------------------	---------

Mål 4. Ett resurssmart Stockholm			
Etappmål	Aktivitet	Status	Ansvarig avdelning
4.1 Minskad resursanvändning och klokare konsumtion	Minska matsvinnet på förskolor och äldreboenden	Pågående	Förskola/ Äldreomsorg/ LSS
	Minimera användning av onödig engångsplast	Pågående	Alla
	Nyckelpersoner inom förvaltningen genomgår webbutbildningen ”Hållbara kontor”	Pågående Ny	Alla
	Sambruka mer (cyklar, verktyg, prylar med mera)	Pågående Ny	Alla
	Undersöka möjligheterna att skapa en funktion som utför enklare reparationer på möbler, maskiner med mera	Ej påbörjat Ny	Individ och familj
	Utrusta medarbetarnas telefoner med mobilskal/fodral för att motverka svinn	Ej påbörjat Ny	Ekonomi
4.2 Ökad recirkulation av materiella resurser	Använda stadens återbrukscentrum Stocket	Löpande	Alla
	Införa källsortering i park- och grönområden med många besökare	Ej påbörjat Ny	Stadutveckl.
	Använda Lövstaförrådet (Trafik-	Löpande	Stadsutveckl.

	kontorets verksamhet för återbruk av betongplattor, sten med mera.)		
--	---	--	--

Mål 5. Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem			
Etappmål	Aktivitet	Status	Ansvarig avdelning
5.1 Upprätthålla funktioner och samband för biologisk mångfald i stadens blå och gröna infrastruktur	Gynna pollinatörer genom nektarrika arter	Löpande	Stadsutveckl.
	Värna ekmiljöer genom kontinuerlig röjning av sly	Löpande	Stadsutveckl.
	Odlare med brukaravtal odlar växter som gynnar pollinatörer	Löpande	Stadsutveckl.
	Sammanställ råd om kloka växtval till verksamheter som odlar	Ej påbörjat Ny	Stadsutveckl.
	Öka andelen yta för ängsslätter	Löpande	Stadsutveckl.
	Dokumentera platser med invasiva växter	Löpande	Stadsutveckl.
5.2 Ökat genomförande av förstärkningsåtgärder, ekologisk kompensation och naturvårdsskötsel	Upprätta skötselplaner för värdefulla naturområden utanför naturreservaten	Pågående	Stadsutveckl.
	Etablera mulmholkar för att gynna insekter	Ej påbörjat Ny	Stadsutveckl.
	Öka andelen död ved i skogen – för ökad biologisk mångfald och för träd som kolsänka	Löpande Ny	Stadsutveckl.

	Förvaltningen ska öka den biologiska mångfalden genom att placera ut betande djur, troligtvis på Farstanäset	Pågående Ny	Stadsutveckl.
	Begära grönkompensation när park- eller naturmark tas i anspråk för annan användning	Löpande	Stadsutveckl.
5.3 Ökad andel livsmedel och varor i stadens inköp som gynnar biologisk mångfald	Öka andelen ekologiska livsmedel och måltidstjänster	Löpande	Alla
	Öka andelen vegetariska livsmedel	Löpande	Alla
5.4 Förbättrad vattenkvalitet i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten	Skapa infiltrationsbäddar för dagvattenrening och fördröjning av dagvatten i lämpliga projekt	Löpande	Stadsutveckl.
	Ta bort vass och sly längs Magelungens stränder	Pågående	Stadsutveckl.
	Städning av Magelungens stränder	Pågående	Stadsutveckl.
	Minska mängden mikroplast, inga arbetskläder av fleecematerial	Ej påbörjat Ny	Alla

Mål 7. Ett giftfritt Stockholm

Etappmål	Aktivitet	Status	Ansvarig avdelning
7.1 Minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter	Minimera kemikalierna i verksamheterna	Löpande	Alla

	Se över och följ upp städentreprenörers sortiment av rengöringsprodukter	Löpande	Ekonomi
	Tillämpa rekommendationen för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi vid anläggning av lekmiljöer	Pågående	Stadsutveckl.
	Rapportera i kemikaliehanteringssystemet Chemsoft	Löpande	Alla
	Ersätt kemiska produkter innehållande utfasnings- eller riskminskningsämnen	Löpande	Alla
	Utbildning kemikaliesmart förskola nivå 2	Pågående	Förskola/ Första Fritid
	Kommunicera arbetet i Chemsoft	Ej påbörjat	Stadsutveckl.